

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Götheborgska Magazine.

Torsdagen, den 4 December 1766.

Om det som kort förut förmåstes, vill jag utur Kongl. Brefwet bifoga följande anmärkning. Där säges, at Fåßberg legat, för år 1620, under Staden, Kyrkoherden til gagn och goda; och med Staden menas Nylöse stad, i hwars ställe det nu florerande Götheborg upresas skulle. Med detta document förenas lätteligen, det jag sade uti N:o 47, sid. 2, at Torstanus Erici war hela 43 år Kyrkoherde i Fåßberg. Ty han war tillika Kyrkoherde i Nylöse, där han lär hafwa haft sit huswudsäte, förrän Dansta infallet skedde 1611, staden öfvergafs af sine fleste invånare och i afskilades af fienden. Han fann säkrare hemvist i Fåßberg, 1 mil fjernare från Norrste gränsen, som då flöt sig i wår Götha-ålf; och tyckte sedan mer om at bo på landet, än i en förbränd stad, hwarföre han ock med tiden kunde blott nämnas som Kyrkoherde i Fåßberg, fastän moderkyrkan war i Nylöse förut. Wi se ändteligen af merhögsnämnda Kongl. Bref, af hwad orsak Phrygius, jemte pastoratet i Götheborg, fick den wärdighet, at, såsom Superintendent, uptaga och afgöra alla wid sina Församlingar infallande Consistorii mål, oafhångigt af Biskopen i Skara, under hwilket Stift denna orten tillförne war indelt.

Kanske någre tro, at därigenom wisas dem en tjenst, om jag uprefer en minnes-tafsa på detta Stifts forna förändringar. Aldraförst war Magister Phrygius, Superintendent öfwer Götheborgs Stad och närliggande församlingar; och, kort därefter, äfwen de pastorater i Ållsbergs län, som i N:o 47 upräknade finnas, men jag råkade då, at af hastighet förgåta Dal*. 1646 den 14 Jan. tillöftes Götheborgs Stift med hela Halland; och, när Bohuslän 1658 blef Swenskt, med Ållshylls Prosteri intil Dwisstrums bro. Men det andra Prosteriet där i länet, jag menar Wikornes Contract, tilldeltes Carlstads Stift. Dal gick tillän Götheborgs til Carlstads Stift, 1658 den 27 Maji. Wikornes Prosteri blef änteligen år 1693 den

D d d

17 Febr.

* Hwom har jag fått underrättelse endast af H. L. Hesselgrens artiga disputation de Dalia, p. 76.

17 Febr. förenadt med Götheborgs Stift. Efter den tiden, har i detta Biskopsdöme ingen rubbning timat.

Werlden är full af lösa qwickheter utan wett; de klinga fast ljusligen för hopens öron. Någen kunde på samma sätt här, af Kongabrefwet taga sig andledning til det infall: at som Kyrkoherden i Götheborg fått, i senare tider, Prästegård i Staden, och Församlingens ledamöter sig förkofrat både i tal-rikhet och förmöget tillstånd; så har med det samma den ordsak långesedan förswunnit, hwarsöre Fåßbergs Prestegård och Församlingar blefwo Stadens Pastorat i des första lunda tilägna. Men annorhunda har Höga Hwerheten i Näder welat förordna. Et Bref, som Kongl. Regeringen låtit afgå til Biskopen Doctor Zach. Klingius, gifwet Stockholm den 14 Jun. 1665. det jag likaledes af Herr Borgmästare Westmans benägna hand emottagit, gifwer ljus i saken. Det förmår, at Superintendentien i Götheborg skal förwandlas uti et Biskopsdöme; at Biskopen ej skal tillika wara Kyrkoherde i Staden, såsom förut, at Staden alltså skal hafwa en ny särskilt Kyrkoherde; at Löb pastorat skal höra til Biskopen, såsom präbende; at Fåßbergs pastorat skal wara präbende, såsom tillförne, under Stadens Kyrkoherde. Brefwet inneholler wäl äffilligt desutan, men som äfwen det tjenar til Stiftets Kyrkohistories uplysning, intager det sit rum helt och hållet. Huru lyder det?

Carl 12. Wår ynnest 12. Såsom Wi, Trounderfåtare Herr Biskop, utaf wissa Skäl äre förantåne wordne, til at förändra Superintendentien uti Götheborg uti et Biskopsdöme, och därifrån separera Pastoratet i Götheborgs Stad. Alltså äre Wi af samma tillfälle uppå det nådiga godtfinnande komne, det en wiß förordning författas måtte om wissa präbende Gäll så under Biskopsdömet, som ock därjemte under Pastoratet i selswe Staden. Hwarföre Wi också, sedan wi denne sak när Dß hafwe öfwerlagt, i nåder Dß låtit behaga härutinnan således at disponera, at Löb gåld, i Fjäre Härad och Halland, til Biskopsdömet förlägges eller anslås och därunder stadigt skal förblifwa; och emedan Fåßbergs Gäll i Elfsborgs län för detta hafwer warit et präbende Gäll under Stadens Pastorat, at det nu til samma usum igen revocerat och framgent bibehållet blifwer. I welen fördenstul låta Eder denna Wår nådiga anordning wara til en rättelse, gbrandes därpå den anstalt, som I bepröfwen til denna Wår intentions werkställighet wilja af nöden wara: Efter som Wi ock til dessa Wåra Nådiga tankars des bättre befrämjande, Löb angående, i Näder Dß låte behaga, at Pastor därstådes, Johannes Georgii, til något annat vacerande förnämligt pastorat förordnas, i synnerhet

nerhet antingen til Swååker eller Weinge, efter som J det skäligast funnen
 bestäma. Eljest förhålle Wi Eder härmed nådeligen icke, huruledes Wi al-
 deles i nådig åtanka hafwe, at beneficera Lectorn i Wexjö, Magister
 Sweno Aussenius, med något det första vacerande pastorat i Halland, och
 särdeles med Torup i Halmstads häråd, sedan det spordes wara ledigt och
 Wår disposition åter hemstått; hwarföre och aldenstund Wi uti årsfarenhet
 komne äre, som Skulle imedertid en annan Pastor där redan wara insatt: Ty
 hafwe Wi i nåder Eder Wår för detta fattade intention härmed welat com-
 municera, warandes Wår nådige wille, at J Eder låten angeläget wara,
 at bemålte M. Sweno Aussenius med Torups pastorat försedd, och den an-
 dre där nu warande Ryrkoherde i Slöinge i Hstads häråd, som också skal
 wara vacant och för honom et bekwämt Gåll, transporterad blifwer. Hwil-
 ket med alt annat, ofwäntil bemålt, Wi för denna gången nådeligen Eder
 hafwe welat kundgöra, at J, seendes därutur Wår nådige wille, den samma
 efterleswen, görandes därmed det som Ns til nådigt wälbehag lända lärer:
 Och befaller ic. Datum ut supra.

Hedewig Eleonora.

S. Bådt.

C. M. Lewenhaupt.

G. O. Stenbock.

M. G. Delagardie.

G. Bonde.

H. Hoghusen.

Rårda Tidningar.

Kongl. Hofpredikanten och Consistorii Assessorn, samt Gymnasii Lector
 och nu warande Rector, så och Correspondent med Kongl. Antiquitets Socie-
 teten i London, och Ledamot af Witterhets Soc. i Wittenberg, Herr Ma-
 gister Martin G. Wallenstråle präsiderade, den 6 dennes, för sin wit-
 tra disputation de Subidiis Philosophiae Moralis ex Historia petitis,
 2 ark, 4to, biträdd af Respondenten Herr D. Westman, Son af Herr
 Borgmästaren D. Westman, och den främste bland Gymnasii Ungdo-
 men. Ordinarie Opponenten woro Gymnasii Adjuncten Herr Mag. A.
 Grimberg och Studenten Herr Klefverström. På Consistorii wågnar op-
 ponerade, El. & Poel. Lect. Herr Doct. J. Rosen. Efter en hederlig dispu-
 tations-act, blef Herr Kongl. Hofprädikanten med öfliga ceremonier insatt,
 förmedelst Högnwördige Herr Doctor och Biskopens främwaro i Stockholm,
 af wälbemålte Herr Doctor Rosen, såsom då warande Gymnasii Rector,

till Historiarum & Moraliuum Lector, wid detta Kongl. Gymnasium. När det war bestålt, beghnte Herr Doctor Rosen, at med sin wanliga wåltalighet afbörda sig Rectors åmbetet på merwålbemålte Herr Kongl. Hofprådikantens wårdbiga arlar, och, under många lyckönsningar, utropade Honom för Rector Gymnasii. En sådan act kan näppeligen upwisas hafwa, med de omständigheter, förewarit på en gång wid något lärohus i Riket.

Stads-Nyheter.

Inkomne äro Skepparne Lars Norin ifrån Hamburg med Packhusgods, Donald Ros ifrån Cromerty med barlast, Thomas Yetton ifrån Altona med fyrkol, Joachim Tillander ifrån Medelburg med barlast, George Russell ifrån Dublin med dito, Richard N. Romkel Deckland ifrån Amsterdam med barlast, Olof K. Bagge ifrån St. Ubes med salt och litet win, Magnus Sjögård ifrån Amsterdam med Packhusgods, James Vallantine ifrån Bourne Island, Jöran Smith ifrån Hull, och Patrick Rennie ifrån Montros med barlast, Johan Schmidt ifrån Cagliari med salt, Alexander Kamage ifrån Leith med bly, Jerem. Holmberg ifrån St. Ubes med salt, Johan Sundberg ifrån Hull med barlast, Jacob Rabstedt och Miss Westman ifrån St. Ubes med salt, Johan Granberg ifrån Dordrecht och Olof Borgefson ifrån Hamburg med barlast, och Johan Backman ifrån Amsterdam med Packhusgods och tunneband.

Små Kyrko-tidningar.

I Domkyrko-Församlingen födde 3 gosse- och 3 flicko-barn: Wigde Arbetskarlen Gabriel Jacobsson och Pigan Maria Olofsdoter: Döde afledne Stråddaren Stråhlmans Enka, Johanna Lindberg, af tårande sjukdom, och 1 barn af slag.

I Tyska Församlingen födt 1 barn.

I Kronhus-Församlingen födt 1 barn: Wigde Soldten Peter Swahn och Pigan Anna Christina Möller, Dito Anders Törnberg och des trolofwada Fästeskönna Martha Jonsdoter: Döde 1 hustru af feber, och 1 barn af maggsjuka.

Kundgörelser.

En lättwindig fyrstiftig wagn, en stor fyrstiftig faeton, et fyrstiftigt wagns- underrede med hjul, en beklädd post-wagns kur, åttillige slags sadlar och selar, beklädde stolar, koffertar, puderpungar, tafteböcker, snyålsböcker, rakknifsöfver, et litet parti tagel, m. m. är til köps hos Herr Johan Jock. På samma ställe kan man också hyra på månad trenne boningsrum, och tiltråda genast.

Til et litet fördelagtigt lotteri på manufactur-waror, som för detta år tillkänna gifwer, kunna lottsedlar köpas på Nådskutällaren, och hos Hattstofferaren Bengt Ström på Rongsgatan.

Rättelser. I No 45, sid. 3, rad. 14, står den, läs dem; rad. 17, står dem, läs det. I No 46, sid. 2, r. 29, står Moberna, läs Moberda.